

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: Václav Hebký

Téma práce: Stanovy banky

Rozsah práce: 53 stran (bez příloh, seznamu použité literatury a anotace)

Datum odevzdání práce: 31.8.2011

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Autor si zvolil téma, které není v odborné literatuře dosud systematicky a komplexně zpracováno. Autor to sám uvádí, kdy v závěru své práce konstatuje (str. 52), že při zpracování tématu narazil na nedostatek literatury a že se mu podařilo dohledat pouze jednu publikaci, která se komplexně věnuje problematice stanov akciových společností. Vyslovil také zklamání nad zjištěním, že neexistuje aktuální komentář k zákonu o bankách, protože poslední komentář byl vydán v roce 2003 a je již platnou právní úpravou překonaný.

2. Náročnost tématu:

S ohledem na skutečnost, že v odborné literatuře neexistuje komplexní zpracování tématu, musel autor prostudovat literaturu, ve které je dané téma zpracováno jen fragmentovaně. Autor se seznámil nejen s dostupnou odbornou literaturou a judikaturou, ale také se stanovami čtyř českých bank. Při zpracování své práce autor použil zejména metodu analýzy platné právní úpravy. Použil také metodu komparace při porovnání vybraných částí platných stanov některých českých bank. Přitom posuzoval také jejich soulad s platnou právní úpravou.

3. Kritéria hodnocení práce:

Cíl své práce autor vymezil v úvodu (str. 6) v tom smyslu, že cílem práce bylo „rozebrat nejprve stanovy banky obecně jako stanovy akciové společnosti a poté se dále zaměřit na rozdíly, jež stanovy banky odlišují od stanov „klasické“ akciové společnosti“. Uvedený cíl se autorovi v zásadě podařilo splnit.

Autor prokázal schopnost samostatného zpracování odborného tématu. To se projevilo zejména v tom, že byl schopen výsledky analýzy platné právní úpravy aplikovat při

posuzování stanov vybraných českých bank, při hodnocení jejich souladu s platnými předpisy a při jejich vzájemném porovnání. Co se týče analýzy platné právní úpravy, zde autor přináší své závěry jen v omezeném rozsahu (např. na str. 21 a 25) a spíše se omezuje jen na citaci názorů vyslovených v odborné literatuře.

Práce je rozdělena na osm kapitol (kromě úvodu a závěru). V první kapitole je analyzován a vysvětlen pojem banka ve smyslu zákona o bankách. Druhá a třetí kapitola je věnována pojmu stanov (včetně jejich funkce) a náležitostem stanov. Tyto první tři kapitoly jsou neobvykle krátké a jejich rozsah nepřekračuje dvě stránky (třetí kapitola je dokonce kratší než půl strany). Stěžejní částí práce je čtvrtá kapitola, a to jak z hlediska rozsahu (má 26 stran), tak z hlediska obsahu. Tato kapitola je věnována obligatorním náležitostem stanov. V této kapitole autor popisuje jednak obecné obligatorní náležitosti stanov akciových společností, tak také specifické obligatorní náležitosti stanov bank. V této kapitole provádí autor také porovnání úpravy některých otázek ve stanovách vybraných českých bank. Poslední čtyři kapitoly práce jsou věnovány fakultativním náležitostem stanov, podmíněně obligatorním náležitostem stanov, neplatnosti stanov a změnám stanov. Tyto kapitoly jsou znovu kratší (např. rozsah šesté kapitoly je necelá stránka). Ačkoliv struktura práce je logická, autor mohl zvážit poněkud jinou strukturu, aby mezi jednotlivými kapitolami nebyly také velké rozdíly z hlediska jejich rozsahu.

Autor pracoval s dostupnou literaturou věnovanou problematice stanov akciových společností a bank. Seznámil se také s existující judikaturou, která je však pro toto téma poněkud omezená. Se zahraniční literaturou pracoval velmi omezeně (v seznamu literatury uvádí pouze jednu zahraniční publikaci). Také práce s prameny práva EU je poněkud omezená, přestože právo EU je východiskem stávající regulace bankovníctví v České republice. Úroveň práce by bylo velmi zvýšilo, pokud by byl autor porovnal, jak jsou některé specifické požadavky na stanov bank upraveny v zahraničních právních řádech (pouze na str. 39 uvádí srovnání úpravy jedné dílčí otázky s úpravou v německém právu).

Jazyková úroveň práce je na výborné úrovni. Stejně tak práce s citacemi je na dobré úrovni. Formální úprava práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Také svým rozsahem práce splňuje minimální požadavky kladené na diplomové práce. Formální úroveň práce snižují tiskové chyby (např. str. 8: „v ustanovení § 1 Zákon“; str. 15: „v ustanovení § 1 odst. 4 Zákon“; str. 18: „nejvyšší možný počet hlasů, jednoho akcionáře“; str. 20: „o valné hromadě jsem se věnoval v předchozí kapitole“; str. 21: „Dále je ustanovení § 8 Zákona o bankách stanoví povinnost“; str. 22: „zákonem 230/2009 Sb.“, „k tomuto zákon[u]“, „vykovají řídicí funkce“, „osoby, které by vykovávali řídicí funkce“; str. 24: „členství [ve] výboru“; str. 30: „je toto schéma je“, „Obchodního Zákoníku“; str. 31: „aby vzhledem ke“; str. 32: „ve sjednávání s poskytování“, „Jedná [se] o generálního ředitele“, „určuje“; str. 43: „Obchodního Zákoníku“; pozn. pod čarou č. 92 na str. 39: „Aktiengezetzt“; str. 43: „této smlouvy této zakladatelské listiny či smlouvy“; str. 46: „Další[m] způsobem“; str. 46 a 47: „300/200 Sb.“; str. 47: „Právní skutečnosti na dvě skupiny.“; pozn. pod čarou č. 120 na str. 48: „jako příklad lze uvést Zákon o auditorech nový orgán nazývajícím se výbor pro audit“; str. 50: „je možné, aby v návrh vypracovali“; str. 52: „stanovy jsou považovány většinově za smlouvu *sui genesis*“.

Obchodní firmy v práci uváděných bank nejsou vždy uvedeny přesně, např. Komerční banka a.s. místo Komerční banka, a.s. (např. str. 15, pozn. pod čarou č. 86 na str. 31, str. 32, 33, 36 a 40); Česká spořitelna a.s. místo Česká spořitelna, a.s. (str. 17, pozn. pod čarou č. 83 na str. 30, pozn. pod čarou č. 86 na str. 31, str. 33, 36, 37 a 40), Raiffeisenbank a.s. místo Raiffeisenbank a.s. na str. 56. V seznamu zkratk na str. 54 jsou názvy právních předpisů uváděny nejednotně a nepřesně (např. „[zákon] č. 256/2004 Sb.“).

4. Další vyjádření k práci

Práce neobsahuje žádný významný nedostatek a autor neopomenul žádný důležitý aspekt zkoumaného tématu (jedinou výjimkou je snad problematika nové regulace odměňování v bankách), byť některým otázkám mohl věnovat větší pozornost.

Za hlavní přínos lze považovat skutečnost, že vedle analýzy platné právní úpravy provedl také porovnání úpravy některých otázek v platných stanovách vybraných českých bank. Přitom si k porovnání vybral otázky, které jsou specifickou zvláštností stanov bank – tj. otázku úpravy organizační struktury banky a otázku úpravy organizačního zajištění řídicího a kontrolního systému banky.

Autor v závěru práce dospěl k závěru, že posuzované stanovy jednotlivých bank se příliš neliší a že posuzované stanovy bank neobsahují ustanovení výslovně odporující zákonu. Závěr dále obsahuje rekapitulaci obsahu práce a obecné formulace v tom smyslu, že platná právní úprava má určité mezery, které je třeba doplňovat výkladem. Autor však zde neuvedl, kde shledává mezery v platné právní úpravě stanov bank, ani jak by tyto nedostatky mohly být odstraněny.

Diskutabilní je závěr autora na str. 39 (převzatý ovšem z literatury), že není možné vytvořit katalog fakultativních náležitostí stanov. Je diskutabilní, jestli by nebylo možné vytvořit alespoň katalog fakultativních náležitostí stanov předpokládaných právními předpisy (zejm. obchodním zákoníkem).

Zajímavý je závěr autora na str. 52, že téměř každá náležitost stanov vyžadovaná obchodním zákoníkem je ve vztahu k bankám nějakým způsobem pozměněna dalšími pravidly dle zákona o bankách a dalších zákonů, příp. i vyhláškami České národní banky.

5. Otázky k zodpovězení při obhajobě.

V rámci obhajoby by autor mohl uvést, kde shledává mezery v platné právní úpravě stanov bank, o kterých mluví v závěru své práce, případně jak by bylo možné tyto mezery odstranit.

V rámci obhajoby by se dále autor mohl vyjádřit k problematice nové právní úpravy odměňování v bankách (které není v práci věnována pozornost) a případné úpravě těchto otázek ve stanovách bank.

Autor by také mohl vysvětlit svůj názor na aktuální otázku souběhu funkce člena statutárního orgánu a vedoucího zaměstnance v bance, a to jak s ohledem na právní úpravu v zákoně o bankách, tak s ohledem na judikaturu Nejvyššího soudu České republiky.

V rámci obhajoby by se autor mohl vyjádřit také k odůvodněnosti specifických požadavků, které vyplývají pro stanovy bank ze zákona o bankách.

6. I přes dílčí výhrady hodnotím práci jako poměrně zdařilou a kvalitní, proto diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: předběžně hodnotím diplomovou práci stupněm 2.

V Praze, dne 11.9.2011

.....
JUDr. Štefan Elek, Ph.D., LL.M.